

Передплата

на «РУСЛАНА» випосать:

в Австрії:

на цілий рік . . . 30 кор
на пів року . . . 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць . . . 170 кор

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокє число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а се возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свьят о 5½ год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунжим). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надіслаім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Чеський сойм і державна рада.

(X) Минувшої суботи відрочено державну раду, а вчера зібрав ся чеський сойм в Празі, щоби докінчити нагло перервану сесию. Причина так скорого скликаня чеського сойму зараз після відроченя державної ради зовсім ясна. Міністер-президент бар. Гавч заявив був з самого першу парламентарним сторонництвом державної ради, що він бажає забезпечити успішну роботу парламентарну і загородити дорогу можливій обструкції тим способом, що задумав довести до нового зближеня між Чехами а Німцями і сим разом переніс ті змаганя до чеського сойму. Се зробив бар. Гавч задля того, позаяк значна частина національних справ може бути полагоджена в соймі, а також тому, щоби Німці в соймі відвзаємнили ся Чехам за залишенє обструкції чеської в державній раді.

Наколиб повело ся в чеськім соймі довести до певного зближеня Чехів з Німцями, тоді бар. Гавч задумує приступити до утвореня коаліції в державній раді і до зпарляментаризованя до тепер урядничого міністерства. Доси чеські послы в державній раді, заспокоєні поки що упадком д-ра Кербера, заховували ся терпеливо і не спиняли законодатної роботи, але тепер раді би они вже зібрати деякі плоди своєї терпеливости. Треба отже почати пробу порозуміня поміж сторонництвами. В тій цілі перервано сесию державної ради, щоби чеський сойм дав поруку можливости дальшої успішної роботи в державній раді. Задля того зараз по відроченю парламентарної сесії послідувала сесия чеського сойму, а се є доказ тісної звязи і

нерозривних взаємин поміж сими обидвома тілами законодатними.

Сесия чеського сойму має задля того вельми велику вагу, позаяк від корисної ходи справ в чеськім соймі залежати ме також дальша успішна робота в державній раді, а досить звернути бачність на події в Угорщині, щоби дійти до зрозуміня, як вельми важна для Австрії і поселених в ній народів є діяльна рада державна. Тим то тепер вся бачність звернена на сесию чеського сойму. Вправді і Чехи і Німці переконали ся доволі про необчислені шкоди обструкції і тим лекше тепер зуміють оцінити досяглість успішної законодатної роботи. Одначе політичні і національні пристрасти обанопи ще вельми розятрені і сторонництва не дозріли ще на стілько, щоби можна вже тепер довести до повного порозуміня. Німці іменно вказують на се, що Чехи не думають зречи ся ні одного із своїх народних домагань, в котрих Німці добачають загрозу свого вєтрованя народного. Окрім того останні рішеня державного трибуналу що до чеської мови заново роздратували Німців. Так само вказують Німці на виключність праскої ради громадської, котра відказала підмоги одній школі німецькій на передмістю Праги, а до того не позволяє німецьким купцям і промисловцям уміщувати німецькі написи на своїх skleпах і робітнях. Се викликало велике роздратованє поміж Німцями а недавно збори німецького товариства купецкого виразно візвали німецьких послів соймних до дальшого піддержуваня обструкції в соймі, поки Німці не будуть мати поруки, що така виключність в чеських змаганях устане. Також недавні іменованя в судівництві, де на девять чеських судиїв

припадає один німецький, уважають Німці приводом до дальшої обструкції.

Нема сумніву, що всі ті події не причиняють ся до злагоди національного розятреня. Одначе так, як чеські послы в державній раді залишили обструкцію, не діставши наперед ніякого задатку із своїх народних домагань, ані навіть поруки з боку німецьких сторонництв що до залишеня обструкції в чеськім соймі і не хотіли на себе брати в теперішній для Австро-Угорщини критичній хвилі тяжкої одвічальности за наслідки обструкційної політики, так тепер і німецькі сторонництва в чеськім соймі не хотять на себе брати важкої одвічальности за наслідки, які мала би обструкція не лише в чеськім соймі, але і в державній раді для цілої монархії. Довірочні збори німецьких сторонництв відбули в Празі строго довірочну нараду і ухвалили 27 голосами проти 19 вилучити з обструкції предлогу про підмоговий кредит, про бюджет і кілька дрібних економічних предлог. Чеські і німецькі дневники висловлюють на тій основі погляд, що теперішня сесия чеського сойму мимо незгідливого настрою Німців перемине без обструкції. В таким случаю може правительство числити на правильну і успішну дальшу роботу законодатну в державній раді, де може найти ся нагода до дальшого зближеня поміж Чехами а Німцями і до здійсненя задуманого зпарляментаризованя міністерства.

Уніяти в Холмщині.

Наслідком указу про релігійну толеранцію є, що знасялені в своїх релігійних почутях уніяти перед трицяти роками, переходять тепер

Іван Коссак.

БУВ МАЙ...

Був май...
Від свіжого цвітю віяло запахом розкоши — життя, від ясного сонічка плыло тепло, весняне тепло.
Так пахучо, так ясно довкруги.
Двоє їх, двоє розкоханих блудило по уквітчаній траві.
Нахилялись до себе як цвіти, порухані маврим зефіром і шепотіли нестливо слова любви. А очи їх говорили «моя» — «мій».
А сонічко ясне красило їх голови нахилені золотистими красками.
Так ясно... ясно...
Они, земля, травиця, цвіти, дерева, сьвіт цілий в золоті.
Любов... любов... любов...

Був май...
Чудова місячна спокійнісенька ніч, що сіє запах, спокій, щастє, любов.
Був май...
Притулені до себе мріли розкішно.
В віддали шумів ліс чарівні казки... в віддали співала річка тихенько-спокійно...
Був май...

По срібних струнах місячних плыла їх молитва до неба, молитва тиха без слів.

Душі їх полинули гень за жите високо, далеко, полинули на місяць ясный — срібний, відтак висше, висше, за зіроньки ясні — полинули до щастя — любви.

Они, земля, травиця, цвіти, дерева, сьвіт цілий в срібнім сьвітлі місяця.

Любов... любов... любов...

Був май...
Через вікно вливаєсь золото сьвітла до невеличній спальні.

Від сонічка йшло тепло — мавє тепло.
Так ясно, ясно довкруги.

Прокинулась... — Ах се сонце, дитина спати не може! —

В мить спущено стори, заложено вікна фірайками, а золото сонця даремно силувалось продерти заслону негостинного дому. І се був май...

Був май...
Чудова місячна спокійна ніч, що сіє запах, спокій, щастє, любов.

Був май...
Стояла при отвертім вікні, вдивлюючись в лице місяченька ясного, що осріблював єї малу головку... мріла... а в віддали ревіло жите — ревіла буденщина.

А в віддали шуміла ріка життя, повна болю горя, сліз.

Она не бачила, не чула, вдивлена в місяць ясный, вслухана в пісню своєї душі...

— А примкнеш там вікно — хочеш, щоб я катару набавив ся! — гримнув мужеский голос.

Був май...

Коросно, 14. мая 1905.

Іван Вазов.

ДВОЄ ДВЕРИИ.

(Софійський начерк).

На засіданю апеляційного суду розсліджувано дуже задавлену і уперто та пристрасно боронену справу між Діком Йордановим а Николою Зарт'овим. Справа була цивільна і вже від півтретя року вояжувала, поки дійшла до суду апеляційного, а саме штучок і адвокатських викрутів ради. Протяганє таке, місто успокоювати суперників, ятрило їх чимраз більше так, що спір ставав завзятим і неперездним.

Адвокати, неменче переняті інтересами своїх клієнтів, не падали собі на судових розправах зідливих виступів, закидів несвідомости, несумлінности і фалшу.

Ся завзятість сподобалась интересованим. Так одна, як і друга сторона, віншували собі

Радикали між собою.

пряма на латинство, тим більше, що в наслідок московського „об'єднання“ они остали національно мало освідомлені і тепер являють ся легким жирою для польско-латинської пропаганди. Kurjer warszawski доносить з Холма, що там на латинській відпуст Матери Божої дня 14. с. м., прибуло з околиць Красноставу та ізза Буга 7.000—8.000 уніятів, так що мало не прийшло до катастрофи задля натовпу, а латинське духовенство, хотай зіхало ся дуже численно на той день до Холма, ніяк собі не могло дати ради зі сповідню, стілько було охочих до неї. Взагалі праця католицкого духовенства зросла аж до перетяженя. В Холмі півтисяча дітей відбуває катехизацію; на Полясю в парохії, де по 1000 дітей відбуває польську катехизацію, щоби скинути з себе кайдани православля.

Приріст католицкої пастви годі означити докладно — пише дальше згаданий дневник, але певно, що він буде дуже знатний. В самій холмській парохії за час послідного тижня, прибуло коло 1.500 нових ісповідників католицкої віри. кождий приймаючий католицизм, складає деклярацію на письмі, в присутности двох свідків, що робить се „добровільно і охочо, не намовлювапий, ані не змушуваний ніким, але з пересвідчення сумління“.

Вправді застрашене тими проявами православне духовенство підносить проєкт привернення уніятского обряду, однак заким тяжке в ініціативі російске правительство здобуде ся на сей доконечний крок, десятки тисяч давних уніятів перейде на латинство, а тим самим стане на будуче розсадником польонізації, як се діє ся і в Галичині. Що так справді заповідає ся, виходить із дальшої замітки Kurjera warsz., де говорить ся: До численних випадків належить така пр. Русинка, яка, склонившись до колін пароха, виходячого з костела, запитала его в присутности пишучого сі слова: Чи я можу тепер стати Полячкою? Дві ріжні річи помішали ся в понятю бідачки.

Ті дві річи помішали ся також на жаль в понятю Москалів і їх галицких прихвостнів, які і тут в Галичині завели були „Гнилички“. Тепер належало би ся сей висказ холмської „бідачки“ вписати в альбом „Галичанінови“ як гідний овоч его „об'єднителної“ діяльности. Що москофільство вчинило на Угорщині, те саме і виплекало в Холмщині: ренегацтво на річ сусідів. Хто вирік ся свого рідного, тому вже все одно, чим ему стати, — се залежить тільки від его пригідної, личної вигоди.

Справедливо каже приповідка, що правду про тебе скажуть тобі твої вороги, а не приятелі. А ще докладнійше почуєш сю правду, коли недавний приятель стане тобі ворогом — він вже певно розкриє всі тайни твоєї душі, бо мав прецінь час і нагоду як найліпше поінформувати ся про них. Ось таке стало ся і між нашими радикальними редакторами. Недавно закидував редактор „Гайдамаків“ п. Петрицкий редакторowi „Свободи“ п. Будзиновскому, що той інформує Dziennik polski про рускі справи, а тепер „Свобода“ принесла у фотографічній знімці допись п. Петрицкого з перед осьми літ до Dziennik-a polsk-ого, підписану повним іменем, без жадних дальших заміток, так що робить вражінє, немов би тоді „батько Михайло“, як шумно називав себе редактор „Гайдамаків“, був тоді постійним кореспондентом згаданого дневника. Не входимо дальше в подробиці сеї справи, як чисто личної, межі двома поріжненими, чи конкуруючими о популярність людьми. За те наведемо тут загальнійшого значіння характеристику, яку подає „Свобода“ про руских соціялістів, гуртуючих ся коло „Воли“ а заявивших недавно прилюдно свої погляди на Шевченковим св'яті у Львові у звійній промові уредствителя академічної молодіжи, п. Панейка.

Рускі соціяльні демократи суть — пише „Свобода“ — цілком інші, ніж соціяльні демократи прочих народів Європи. Польські, німецькі, французькі і інші соціяльні демократи вирости з потреб свого власного пролетаріяту (робітників без власности) і ведуть борбу против тих, котрі робітникам дають працю, але з сеї праці забирають для себе львину частину. Се значить, що в цілім цивілізованім св'яті соціяльні демократи ведуть борбу против великих фабрикантів, против банкирів, против властителів великої посілости. Рускі соціяльні демократи знають лише одного визискувача праці робучого люду, знають тише одного ворога руского народу... митрополита Шептицкого! Виходить се з соціяльно-демократичної газетки „Воля“, котра против одного Шептицкого написала більше, ніж против наших панів, та против визиску праці тих руских робітників, котрих руска соціяльна демократія ніби заступає. Хто пильно читає „Волю“, від коли вона виходить, той готов набрати переконаня, що як лише митрополит Шептицкий уступить, то на Руси настане соціялістичний лад, то є земля і фабрики стануть власностию держави, а робітники будуть державними урядниками, працюючими на себе, а не на капіталістів. Здає ся, що руским соціяльним демократам помішали ся слова „капітал“ і „капітула“ і вони замість капітал, побороють капітулу, за-

мість капіталістів, побороють капітулістів (капітулістів) в особі їх начальника.

Соціяльні демократи всіх народів побороють ті партії, котрі побоняють інтересів великого капіталу: побороють противників загального голосованя, підвишеня платні робітникам, відданя фабрик, копалень і великої посілости на власність народа.

Які-ж партії побороють рускі соціяльні демократи?

Вони побороють лише одну партію руску, ту, котра має таку саму економічну програму, як сама соціяльна демократія. Одинокою роботою руских соціяльних демократів є нищенє партії, котра бере ся о загальне голосованє, о знесенє курій виборчих; котра агітувала за страйками сільских зарібників, котра організувала зарібкову еміграцію, щоби дати зарібки голодуючим хлопам руским і при тім піднести робітничу платню в нашім краю. Рускі соціяльні демократи розбивають найнечеснійшими способами партію, котра старає ся, щоби средства праці, іменно щоби земля обшарників перейшла в руки працюючого народу; партію, котра, не маючи еще потрібної до переведеня сеї реформи сили політичної, стараєсь при помочи парцеляції зробити хоч частину сего, що могла би зробити, як би прийшла до політичної сили, як би через загальне голосованє руский народ став паном в своїм краю. Видко, що руским соціяльним демократам не в голові соціяльно-демократична програма, коли замість приступити до національно-демократичної організації, замість скріпити в сій організації демократичні стремління, а змінивши сим саму організацію народу руского, прискорити реформи, яких сама соціяльна демократія домагає ся в своїй програмі. Замість сміливими силами переперти програму спільну обом партіям, рускі соціяльні демократи і самі нічого не роблять і розбивають нашу партію, розбивають організацію руского народу, а тим самим уніможливають побіду того, що є основою програми і стремлінням — не лиш національно-демократичної партії, але і жмінки безсильних соціяльних демократів руских.

Таку чудну політику руских соціяльних демократів можна пояснити лише сим, що вони не суть партією з власною головою, з власним розумом; що кости в них рускі, але порослі польским мясом. Вони роблять лиш се, що їм позволить робити обергенерал польскої соціяльної демократії. Вони думають его думками, вони говорять его язиком. Нас се не дивує, бо рускі соціяльні демократи пізнали соціялізм не з наукових книжок соціяльно-демократичних учених, але з агітаційних брошурок і газетних статей польских агітаторів соціялістичних. Найгірше-ж се, що рускі соціяльні демократи не знають історії розвою соціялістичної політики в

доброго вибору оборонців. Бо відомо, що тільки там, де є чутє і переконанє, там є і сила: переняте ся справою є необхідним елементом вимови, особливо адвокатської, де часто густо разом з напухистими словами заступає воно брак доказів. Адвокати спозирали на себе так гнівно, що здавалось, що тільки з огляду на місце стримують ся, щоби не кинутись на себе з п'ястками. Суперники були вдоволені, бо, як то каже пословица: „Злий пес стереже череди“.

Огністі розправи покінчили ся, а суд подав ся у радну салю.

Нечисленна публіка, прислухуюча ся розправі, вийшла до сінни, щоби запалити папіроску, поки суд видасть рішенє.

Заргів був дуже роздратований. Надів ся, що ту безуслівно виграє справу, а думка, що цілі літа волочити меть ся по судах, розпалала гнів його проти Йорданова і підтримувала в нїм охоту піметн. — Зачекай — думав собі — піднесу я справу кримінальну проти тебе, о чім вже говорив я з адвокатом. Єсьм в посіданю всіх средств, щоби замкнути тебе до тюрми і зруйнувати до рубчика.

Мав він на думці якусь клевету, з якою виступив проти нього Йорданів в гніві і злости. Ся постанова успокоїла трохи Заргова; закурив папіроску і почав проходжуватись по коритарі.

* * *

Час минав, а суд не вертав. Заргів, змучений ходженєм, спер ся об одвірок з виразом

сильної нетерпачки.

Стоючи під дверми, почув розмову і машинально зазираув крізь дірку від ключа до середини. В салі проходжувалось двох чоловіків, тримаючись по приятельськи під рамя і ведучи розговор, переплітаний сьміхом. Заргів вельми здивувався, коли пізнав в них обох адвокатів.

— Що се значить — подумав собі. — Перед хвилею зневажались обоєлітно, а тепер такий сентименталізм.

Став підслухувати.

Розмова велась около прогульки, яку обі родини задумували уладити в найближшу неділю до Горішньої Бані; відтак стали говорити о висліді справи.

— Суд довго застановляєсь — мовить оборонець Заргова, споглядаючи на годинник — так, якби мав видати соломонівий вирок. Що хоче най буде, я виграю. Ви йдете до касації, так?

— Очевидно, відповідає оборонець противної сторони.

— Що той процес був до програя у всіх інстанциях, я знав о тім з гори, приймаючи його. Але я не зражую Йорданова... Бо і пощо? Наколи-б я його не взяв, то прийняв би го хто инший. Тепер є нас так багато в столиці, що, як кинеш на пса каменем, то влучиш в адвоката. Подякуй же мені за достарченє тобі певної виграної, во і добре заплаченої, чи не так? — говорив оборонець Йорданова.

— Так, — сказав, усьміхаючись хитро дру-

гий — то для мене, а потім прийде черга на тебе, що й ти оскубеш товету гусь, бо і твоє і моя мають досить піря, не маємо що нарікати.

— Той нікчемник має рацію хоть що до мене, прошепотів з горестню Заргів.

— Але, але слухайте, мій клієнт жадає — продовжав Заргова оборонець, щоби виточити кримінальний процес проти твого.

— О клевету? Знаю, знаю, він не має достаточних доказів, він програє..

— І я о тім не сумніваюсь... Але він казить ся з гніву.

— В такім випадку порадь му, най виточить той процес. Досконала нагода до поскубання мові гуски.

— Добре, виточимо його. Відвзнімною ся тобі, достатчаючи легкої і корисної побіди. Вважайш. То так, бачиш, по нашому: „Як черці змовлять ся, то й в піст мясо зідять“.

— Дякую тобі. Але панство буде в Горішній Бані. Надіюсь вас там побачити.

— Точно о годині 10. будемо там. Тільки ти нині дуже розговорив ся і позволив собі на такі чємности.

— Я лишень відповідав на твоє... То все так з нашої професії: хто платить, тому служимо.

І оба вибухнули сьміхом.

— Ми плачемо на чужім гробі, розумієсь — підняв оборонець Заргова, навіщо я маю псувати собі кров подібними дурницями, Ми єсьмо

тих краях Європи, де вже цілком доспів ґрунт під соціалістичні реформи, де є реформи будуть можливі до переведення в кожній хвилині тільки соціальна демократія дістане в парламентах перевагу, а старий лад вже не буде міг оперти ся на баґнетах несвідомих воєнків. Як би рускі соціальні демократи знали, як розвивалась політика соціально-демократичних партій в різних краях Європи, як би знали коли і чому ся політика (тактика, а навіть програма) зміняла ся, то не лиш призвали би, що програма і політика національної демократії є найвідповідніша для робучих мас руского народу, але також признали би, що програма погляди на суспільно політичні реформи, а ще більше політика рускої національної демократії є те саме, що програма і політика великої групи німецької соціальної демократії під проводом посла Фольмара. Як би Фольмар ділав в східній Галичині, то его програма і робота нічим не рїзнила би ся від нашої програми і роботи.

Оружний мир, чи мирне оружене?

Не улягає квестії, що мимо довголітнього мирного положення в Європі, а може як раз тому, воєнний дух між народами зростає. Не помагає пропаганда за миром, не помагають наочні докази про благодати мира для культури, для розвою, для поступу під кождим зглядом, воєнний дух висить у воздуху, обхоплює собою краї і народи, а правительства спонукає до чим раз дальшого придумування і збогачування средств оборони перед будучим, невідомим еще і нездогадним воєром. Сей воєнний настрій народів Європи проявив ся вже був підчас бурської війни, коли то для такої віддаленої і, сказати можна, чисто крамарської справи, розгоріли ся були сампатії і антипатії в користь воюючих сторін до небувалих розмірів. Еще яркіше проявило ся се підчас теперішньої японсько-російської війни. Се заінтересоване, з яким слїдить ціла Европа події на Далекім Сході, ся задирилість праси і дипломатії, се творенє героїв війни, се популяризованє воєнних картин між найширшими верствами суспільностей є чимось більше, як простою цікавістю, оно витворює поволі рівнодушність на страховани війни і будить воєнничі інстинкти народів.

З численних доказів на єї твердження виймаємо один, найновіший, а клясичний. В англійській палаті громад, підчас нарад над бюджетом наче лікарі, котрих не болять серце, коли убивають пацієнтів; так само і нас не обходить затроюване життя нашим клієнтам. При їх очах хотьби і посварились ся... «Але так довго серце боліло, доки слівца плили». А ті процесовичі вважають наш крик серйозним... А кілька гадаеш взяти від свого за оборону в своїм процесі? Скажи йому, що вибавиш його від шістьлітньої тюрми... До чорта! Я хочу від тебе проценту від суми, яку возьмеш... Без того не буду дораджував процесу.

— Не журизь, дістанеш, що тобі належить ся...

Заргів відсунувсь від дверей. Примував до виходу, шукаючи зором за кимсь. Втім із закуту коритара показавсь його суперник, Йорданів. Був блідний з гніву. Від двох літ, як волочили ся по судах, ледви кілька разів здибались їх очи, повні ненависти.

І в тій хвилі були бліді з гніву, а щоки їх дрожали.

Заргів наблизивсь до Йорданова.

— Йорданів пропонує тобі згоду, на яких хочеш умовах — сказав, подаючи суперникови руку.

— Пане Заргів, дякую, виймилисьє з уст мої слова. Я мав вас о те саме просити... сказав Заргів — мушу вам оповісти, що случайно я найшов ся я при оттих дверех і чув...

— І я чув при других дверех, перервав йому Йорданів. Ходім домів.

І скоренько зійшли зі сходів.

Судового вироку вислухали тільки їх адвокати.

Переклав Микола Ковальчук.

том комісії для оборони краю, виголосив президент кабінету Бельфур промову, яку після вражіння, з яким єї прийнято так в палаті як і в прасі, можна назвати виразом поглядів публічної опії цілої Англії. Що до оборони краю президент Бельфур сказав:

«Треба піднести тут три справи: оборону матерного краю, оборону кольоній і оборону Індій. Оборона матерного краю є найважнішою, бо коли ми не устроїмо ся як слїд, то британська держава буде виправді великим будинком, однак великаном на глиняних ногах. Припустім, що наші фльоти не будуть находити ся на краєвих водах, а наші війська вийдуть за границю, тоді мусимо спитати наших військовик дорадників, з якою мінімальною силою міг би ворог пробувати вдерти ся до Англії.

«Лорд Робертс думає, що до сего треба щонайменше 70.000 людей. Мушу припустити, що нашим неприятелем буде Франція, бо в справі інвазії належить брати найблизшу державу, однак уважаю аличним додавати, що для мене всео на світі є можливим, лише не нахїд зі сторони Франції».

В дальших виводах, узглядиуючи средства оборони англійських берегів, Бельфур прийшов до заключеня, що припущеня інвазії не належить брати поважно. Обговоривши відтак квестію оборони кольоній на тій основі, що тубольцям не було би хісна лучити ся з конкурентом Англії, бо від него не можуть надїятися нічо ліпшого, як під ліберальною і випробуваною управою Англії, а борба жадної держави із сконцентрованою англійською флотою є немислимою, перейшов англійський премієр до послїної точки свого виводу, іменно до оборони Індій.

«Про сю квестію — сказав Бельфур — розповідають часто російські офіцери, однак не думаю, щоби она містила ся в плянах російського правительства». Та всеж таки дальше обговорив бесїдник дуже докладно можливість нападу з Кабулю, чи з Кандагару і закінчив ось якими словами: «Коли в наслідок заслїпленя, недбалства чи боязливости допустимо до повільного заабсорбованя Афганістану в сей спосіб, як се стало ся з малими ханатами в середній Азії, коли позволамо, щоби російські велїзницї чим раз більше зближали ся до границі, тоді Англія буде мусїла удержувати в Індїях далеко більшу армію, чам теперішня».

Вже давно англійські політики не промовляли таким тоном супротив свїта, ані супротив своєї суперниці на Сході — Росії. Виходить се з теперішньої унокорюючої ситуації, в якій найшла ся Росія супротив свого жовтого неприятеля, але виходить і з духа часу, у яким всео думає про війну і всео вооружує ся з новою енергією. Іменно на морю, до давніше вже ухвалених побільшень фльоти в Німеччині, Америці, а відтак Франції і навіть Австрії, прибуває тепер ще і нова ухвала італійського парламенту, в силу якої італійська флота збільшить ся у двое. Тож тепер влучно можна прирівнати Европу до бочки пороху зі страшною вибуховою силою. Де упаде запальна іскра і хто єї кине — се ще закритє калімом будуччини.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В суботу: руско-кат.: Явл. знам. ч. Хреста; римо-кат.: Бернгарда. — В неділю: руско-кат.: Йоана б.; римо-кат.: Єлени, Фел.

— **Slowo polskie** накануло ся з нагоди оповіщеня предлог виділу краєвого нових членів ради шк. кр. із питомою лише всепольскому дзєвничови заїлостью і нетерпимостью. Не думаємо тут вдавати ся в яку небудь полєміку з всепольскими загорільцями, котрі в своїй заїлости і ворогованю супроти Русинів давно вже затратили здоровий розум і суд. Взначимо лише се, що репрезентує львівський університет польський учений ґр. Пінїнський, а позаяк є на львівськїм університеті і рускі катєдри і рускі слухачі, то зовсім природно, що кр. виділ, не питаючи ся о кваліфікацію Slowa polskiego, предложив проф. д-ра Студиньського, котрий видав уже поважні наукові праці а деякі напечатала навіть і краківська академія наук. Так само про кваліфікацію п. Барвіньського, сенатора професорів учит. семінарії, не питав виділ кр. редакцію Slowa, а компетентні до того власти шкільні, а дотеперішня его діяльність в кр. радї шк. є доказом, що він там сповняє сумлінно і уміло свої обовязки.

— **Пригадуємо,** що завтра в суботу відбуде ся великий равт в саях «Народного Дому» у Львові на дохід руских вакаційних осель. Вступ на саяо 3 К від особи, академічний білет 1 К, вступ на галєрию також 1 К (а не 2 К). З огляду на призначенє доходу з равту на так важну цїль, як вакаційні оселі рускої дїтвори, комітет надїє ся, що в завтрїшнім равті возьме участь широкий загал рускої інтелігенції не лише зі Львова але і з провінції.

— **Загальні збори «Дністра».** На вчерашніх заг. зборах тов. обезп. «Дністер» в дальшїм ході дискусії над звітом дирекції ухвалено на внесенє ревізійної комісії прийняти звіт дирекції за послїдний рік адміністраційний до відомости і одноголосно удїлено дирекції абсолюторію за той рік. З черги збори прийняли внесенє надзираючої ради на розділ надвижки в 1904. р. в квоті 6.352 К. До фонду резервого призначено 1.271 К, а прочі 2.081 К до спеціального фонду для зворотів по мисли §. 17. статута, з огляду що та квота не вистарчала на звороти для членів по мисли §. 52. статута (в висоті 5 процент від премії). При дальше переведених доповняючих виборах вийшли яко заступники членів надзираючої ради на 1 рік: о. Євген Гузар, радник консиєт. і катехит учит. семінарії у Львові; др. Омелян Калитовський, директор гімназії в Тернополі; п. Кость Паньківський, директор Краєвого Союзу кред. і властитель реальности у Львові; Рафаїл Стеблецький, висл. надкомісар кр. дпр. Скарбу і властитель реальности у Львові. Членами ревізійної комісії стали вибрані пи.: Юліян Січинський, радник рахунковий дирекції домен у Львові, Еміліян Куницький, ревідент дирекції Скарбу у Львові, Микола Мельник, асистент рахунковий ц. к. дирекції домен у Львові, а заступником вибрано п. Григорія Щирбу, директора повіт. Товариства задаткового в Яворові.

При точці інтерпеляцій забрало голос мною членів. Між иншими п. Федчишин з Братковець промовляв за удїленєм членам «Просьвіти» 10% знижки премії. Інший бесїдник жадав, щоби товариство приймало до обезпеченя збіже тих осіб, що не обезпечують своїх будинків в «Дністрі». На всі інтерпеляції відповідали члєни дирекції. Перед 2. год. по полудни, коли ніхто не записував ся до голосу, президент надзираючої ради, радник Кузьма подякував вібраним за труд і замкнув збори.

П 4. год. по полудни відбули ся заг. збори тов-а взаїмного кредиту «Дністер» в канцелярії товариства. Проводив радник Кузьма, а секретарював п. Осип Кузьмич. По відчитаню і прийнятю протоколу з попередних заг. зборів увільнено від читаня звіту дирекції за 1904. рік з огляду, що звіт був друкований і розданий всім членам. На внесенє відпоручника ревізійної комісії, п. Мельника, збори прийняли одноголосно звіт дирекції до відомости і удїлили дирекції абсолюторію. З черги ухвалено прийняти внесенє надзир. ради на розділ зиску за 1904. рік в квоті 10.459.10 К в отсей спосіб: до резервового фонду 15% се є 1.570 К, на дивіденди від члєвських удїлів 6.814 К, на публічні цїлі 1.000 К, а решту 1.075.10 К перенести на рахунок слїдуєчого року. При точці інтерпеляцій ніхто не забрав голосу, тому през. Кузьма замкнув збори, подякувавши присутним за участь.

— **3 Тов. «Основа»** слухачів політехніки у Львові. Отсім пригадуємо Товаришам членам нашого Товариства, що надзвичайні загальні збори в цїлі доповняючого вибору Виділу, відбудуть ся в неділю дня 21. мая в салі V. на політехніці, точно о 3. годині по полудни. За Виділ: Ярослав Ганкевич, голова Броніслав Бурбела секретар.

— **В день знесеня панщини** 14. с. м. устроїв камінецький «Сокол» велику народну прогульку в роді фестину до ліска званого «Калинковий кут», де прибув також пожарний «Сокол» з сусїдних Ланів. Крім рухових вправ камінецьких Соколів відбули ся там вправи пожарних Соколів з Ланів і незвичайно подобали ся присутним. Опісля переводжено сокільські забави а вкінці були танці при музиці. Забава була жива і весела, хоч зійшли ся там інтелігенти, мішани і селяни.

— **Читальня «Просьвіти»** в Павелчи під Станиславом обходила дня 14. с. м. спільне свяченє, на котре виїздили з рамени стан. філії «Просьвіти» пи. Фед. Олесницький і Федір Мізюрка. При єїй нагоді перший промовив на тему згоди і єдности в спільній праці, а другий мав виклад про знесенє панщини і віддеклямував гумор. стих Масляка. Ся читальня, заснована в лютім с. р., розвиває ся завдяки о. Стефанчукови дуже красно, має вже 97 членів.

— **3 Количинець.** Надзв. заг. збору псвітового тов-а кредитового «Згода» заповіджені на день 15. с. м. відложено на 1. червня о 9. год. рано. — Того самого дня о 10. год. відбудуть ся також надзвич. заг. збори тов-а «Руский Народний Дім — Воскресенє», які не відбули ся дня 15. с. м. з причини непогоди.

— **Із Станиславова.** «Станиславський Боян» устроює д. 6. червня с. р. в салі тов. ім. Мо-

нюшка великий концерт в честь Т. Шевченка. В програмі, крім вступного слова і деклямацій, будуть: велика Лисенкова кантата «Бють пороги» в супроводі оркестри; тріо в Лисенкової «Різдвяної ночі» (відспівують п. Гетерова, п. на Оля Вахнянинівна зі Львова і оперовий співак п. Людвік); сопранове сольо п. Вахнянинівної; барітонове сольо п. Людвіка; гра на фортеп'яні (з Шумана) в супр. оркестри; гра на скрипці капельмайстера п. Совчка; оркестра 24. п. відіграє симфонію Вербицького і композицію Гріга.

— Страйк кравецьких челядників-християн у Львові покінчив ся вчера угодою.

— Огні. В Кривуцькім, золочівського повіту, згоріли два доми, вартости 2.183 К. — В Вовчанці, станиславського повіту, знищив огонь один дім. — В Озірній, зборівського повіту, згоріло 5 селянських загород, вартости 9.600 К. — В Богачи, яворівського пов., згоріла загорода Василя Ілаша, вартости 6.000 К. — В Красноставках коло Снятиня згоріло кілька будинків, вартости 3.100 К. — Погорільці були переважно необезпечені. Надходить горяча пора, то час подумати всім громадам про засноване у себе пожежної сторожи, а громадянам, про обезпеченє свого майна перед шкодою.

Всячина.

— Холера в Росії. Як «петербурска агенция телегр.» доносить, що стверджено урядово в місяці цьвітні в Кушках, Ашабаді і Царицині знова случаи смерти на холеру. Підирнято ріжні средства охоронні, щоби та пошесть не розширилася. Іменно лікарі, духовні і учителі мають держати виклади для населеня про холеру і борбу з нею. Правительство визначило 200.000 рублів на охоронні средства проти холери. Заложено 59 стацій санітарних на шляхах Волга—Дон та вислано 36 лікарів з 50 помічниками до Кавказу.

— Борба з буддистами. Після телеграм з Сеґону, агітатор Онімо, котрий подає, що він є висланцем Будди, налав на чолі 40 своїх прихильників озброєних в списи і шаблі на село, положене в густім лісі біля Енґоа. Прийшло до кровавої борби з жовірами французькими. Французский полковник ранений, з жовірів один убитий, 2 ранені. Зпоміж напасників 16 убитих, 10 ранених, а решта попала в полон. Онімо, якого уважано з початку за погібшого, а який був лише легко ранений, дістав ся в ночи в руки воєки міліції. Він оповідає, що одержав від Будди місію лічити хорих і увільнити край від теперішнього панованя.

Посмертні оповідки.

— О. Йосиф Шехович, пенсіонований парох Клокович, вислужений декан нижанківський, відзначений одержю крилошаньською, упокоїв ся по довгій недужі дня 17. с. м. в 89. році житя а в 63. р: сьвященства. В. е. п.!

— Антін Малік, управитель пошти в Вижниці, брат соймового посла на Буковині, упокоїв ся дня 15. с. м. в 47. році житя. В. е. п.!

— Іван Панчак, управитель народної школи в Лисці, станиславського повіта, упокоїв ся дня 9. с. м. в 52. році житя. В. е. п.!

— Цецилія Порубальска, вдова по руско-кат. сьвященнику, найстарша дочка бл. п. о. Йосифа Заячківського з Лопянки, упокоїла ся дня 12. с. м. в Рогатині, в 73. році житя. В. ій п.!

Телеграми

з дня 19. мая.

Відень. W. Allg. Ztg. доносить з політичних кругів, що если угорска опозиция відкине условини предложені бар. Бурияном, то на Угорщині прийде до керми чисто урядничий кабинет під проводом бувшого міністра гонведів, бар. Феєрварого, який є тестем бар. Бурияна.

Льондон. З Петербурга доносять, що кілька торпедівців з флоту Роджественського з причини ушкодження повертають до Лібави.

Льондон. З Токио доносять до Daily Telegraph, що в російській армії в Харбіні вибухла чума і пориває пересічно по 300 осіб денно.

Лев Лопатинський.

Сольо терно

оповіданє з льотерийних пригод. . . . .

— Ціна 30 сот. —

Набути можна в Ставропільській книгарні.

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

приймає вкладни до опроцентованя на 4 прц. і оплачує за вкладничий податок рентовий; для ошадженя коштів посылки можна прислати гроші чеками Щадницької поштової; вкладати може кождий, навіть і нечлени; на жаданє звертає ся вкладку кождого часу, навіть без вповідженя (за есконтом).

ПОЗИЧКИ уділяє «Джістер» своїм членам на 6 прц. сїлату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних вносьть рата амортизаційна (на капітал і відотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотекі або доброй поруки.

На марделяцію і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до «Джістера».

Членами можуть бути тільки члени обезпечені в «Джістрі».

Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивіденди від уділів і на добродійні цілі. — Дотепер уділів «Джістер» на церкви, бурса, школи і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Товар. кредитов. «Джістер» 31/12 1904

Вкладки:	1,783,673 К.
Удїли членів:	133,117 К.
Ф. резервовий і ин.:	26,576 К.
Позички уділені:	1,616,402 К.
Цінні папері:	123,627 К.
Льокації:	169,456 К.
На рах. біжучім:	81,968 К.

Всілякі КУПОНИ

вильосовані

цінні папері

виплачує без потрученя провізії або коштів.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

Важне для іхтересобаких.

По цінах найміренїйших і найліпшої якості продаємо і доставляємо всякі матеріали як також фабричні вироби потрібні до будови. В заступстві доставляємо до будови печні кафлевих або камінчикових «побільшувач тепла».

Кредитова Спілка будівничих ул. Третого Мая ч. 7. у Львові.

Розклад залізничних поїздів від 1. мая 1905. (Час середно-європейский).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець):	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець):
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:15	до Іцкан, Яс, Потутор, Керезмезе, Чорткова
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Делятина (чер. Коломию 1/2—30/9 вкл. в нед. і сьвята), Керезмезе	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гусятиня
7:30	з Рави рускої, Сокаля	7:30	до Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	8:25	до Яворова
7:29	з Лавочного, Пешту, Борислава, Калуша	8:35	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги,
7:50	з Рави рускої, Сокаля	9:00	до Кракова, Відня, Праги, Освєнцима
8:05	з Станіславава, Жидачева	9:00	до Самбора, Хирова, Івонича, Н. Санча,
8:15	з Самбора, М. Ляборча, Сянока, Хирова	10:55	до Іцкан, Калуша, Потутор
8:18	з Яворова	9:20	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Делятина, Заліщик
8:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:10	до Белзця, Сокаля, Любачева
11:45	з Ярослава, Стрия, Борислава	2:00	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятиня
10:35	з Рашева, Лавочного, Калуша, Любачева	2:40	посп. Іцкан, Потутор, Калуша, Чорткова, Керезмезе
11:05	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керезмезе	2:50	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги
11:55	з Підволочиск, Гусятиня, Копичинець, Козови	2:55	до Лавочного, Дрогобича, Калуша
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча	4:10	до Рашева, Любачева, Хирова
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик, Кіц	4:20	до Самбора, Хирова, Сянока
11:50	з Самбора, Ясла, Сянока, Івонича	5:58	до Яворова
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Грималова, Гусятиня, Копичинець, Козови	5:50	до Коломиї, Жидачева, Керезмезе (1/2—30/9)
3:45	з Стрия, Тухалі (12/6—30/9), Сколього (1/2—30/9)	6:35	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги,
4:32	з Яворова	6:25	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
5:01	з Сокаля, Белзця, Любачева	7:30	до Рави рускої
5:25	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освєнцима	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
5:45	з Іцкан, Жидачева, Калуша, Новоселиці	10:05	до Перемишля (1/2—30/9 вкл.), Хирова, Івонича
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	10:40	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина, Сучави
9:10	з Іцкан, Чорткова, Потутор, Керезмезе	10:55	до Самбора, Хирова, Закопаного
9:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:00	до Кракова, Відня, Броцлава, Варшави
9:20	з Самбора, Хирова, Сянока, Ясла	11:05	до Підволочиск
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліщик, Скали, Іваня пустого, Гусятиня	11:10	Іваня п., Скали, Гусятиня, Потутор
10:50	з Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава,	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Паргорода, Жидачева, Заліщик	2:51	посп. до Іцкан, Керезмезе (від 1/2—30/9), Калуша
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	4:15	до Кракова, Відня, Броцлава, Берліна, Праги,
	на дворець „Підзамче“		з двірця „Підзамче“
7:00	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятиня
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,	11:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Потутор
5:15	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Заліщик, Потутор, Іваня пустого, Скали, Гусятиня, Грималова	2:13	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятиня
10:02	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Іваня п., Скали, Гусятиня	9:21	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.

Приходять на головний дворець:	Відходять з головного двірця:
з Брухович від 14/5 вкл. 10/9 6:50, 7:50 рано, 9:55 передполуд. (тільки в неділі і римо-кат. сьвята), 1:46 попол. (тільки в неділі і р.кат. сьвята); 3:05, 4:16, 5:00 попол., 7:41, 8:55 вечером.	до Брухович (від 14/5 до 10/9 вкл. 5:50 рано, 8:20 рано (тільки що неділі і сьвята р.кат.); 12:30 попол., (тільки що неділі і сьвята р.кат.), 2:10, 3:20 попол., 6:10, 7:30 і 7:55 веч.)
з Янова 8:18 рано, 1:15, попол. (від 1/5 до 30/9 вкл.), 4:32 попол., 8:45 вечером (від 14/5 до 10/9 вкл.) і 9:25 вечером (від 14/5 до 10/9 тільки що неділі і сьвята).	до Рави рускої 11:15 в ночи кождої неділі.
зі Ширця 10:10 вечер (від 1/6 до 10/9 вкл. в неділі і сьвята).	до Янова 6:35 рано, 9:15 передпол., (від 1/5 до 30/9 вкл.) 1:35 попол. (від 14/5 до 10/9 вкл. в неділі і сьвята), 3:08 попол. (від 14/5 до 30/9 вкл.) і 5:58 пополудни.
з Любіня 10:10 вечером (від 14/5 до 10/9 вкл. що неділі і сьвята).	до Ширця 1:55 попол. (від 1/6 до 10/9 вкл. в неділі і сьвята), до Любіня в ел. 2:15 попол. (14/5 до 10/9 вкл. в неділі і сьвята).

ЗАМІТКА: Час середно-європейский рїзнять ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського — 12. год. 36 мин. часу львівського. — Нічні години від 6. вечер до 5:59 рано обвєдено рамками. — Звичайні білети їзди як і всякі інші білети, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. можна набувати в містєвїм бюрї ц. к. держ. залізниць, Пасаж Гавсмана ч. 9.